

Huddinge

Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans medicinska insats

År 2022

Datum och ansvarig för innehållet

2023-05-13

Barbro Lönnkvist, verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats

Innehåll

Huddinge

1
PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE FÖR ELEVHÄLSANS MEDICINSKA INSATS.....	1
Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet.....	3
Ansvar för patientsäkerhetsarbetet	3
Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året....	4
Vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet.....	4
Rutiner för att identifiera risker i verksamheten	5
Rutiner för avvikelser och händelseanalys.....	5
Informationssäkerhet	8
Samverkan för att förebygga vårdskador	9
Hälsa- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet/klagomål och synpunkter.....	9
Sammanställning och analys	10
Samverkan med patienter och närstående.....	10
Resultat	10
Övergripande mål och strategier för kommande år	12

Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1 §

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) ska bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras och förebyggs. Inom verksamheten ska det finnas den personalbemanning och kompetens, som krävs för att uppnå god och säker vård. För detta ska det finnas säkra rutiner och lokala riktlinjer.

Vårdgivaren i Huddinge kommun har tagit fram ett ledningssystem för elevhälsans medicinska insatser för systematiskt kvalitetsarbete, enligt Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i hälso- och sjukvård, SOSFS 2011:9

Ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Grundskolenämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsans medicinska insatser och är ytterst ansvariga. Verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser enligt HSL § 29 är utsedd av vårdgivaren.

Verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser (EMI) är anställd inom Barn- och utbildningsförvaltningen och ansvarar för att leda, planera, utveckla samt följa upp verksamheten och att bevaka att god vård bedrivs. Detta innebär bland annat att:

- Medarbetarna har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet.
- Lokaler och utrustning för arbetet skall vara anpassade för verksamhetens behov.
- Rutiner och egenkontroll skall upprättas och följas.
- Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar. Det innebär att arbetet skall utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet, och medarbetaren ska medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar också för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras.

Rektor har ansvar för skolans inre organisation och skall leda och samordna elevhälsans insatser på skolan. Rektor har också personalansvar för skolsköterskan och ansvarar för vikariat tillsättning samt har arbetsmiljöansvar för respektive skolsköterska.

För att kravet på god vård och patientsäkerhet skall kunna uppfyllas samverkar rektor med verksamhetschef för de medicinska insatserna kring personalresurser, lokal och utrustning, förbandsmaterial samt läkemedel.

Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året

SOSFS 2011:9 5 kap. 2 §

Medarbetaren ska omgående identifiera, rapportera risker och negativa händelser enligt fastställd rutin till verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser och rektor. Inrapporterade negativa händelser och risker följs upp kontinuerligt på professionsmöten, i syfte att lära av misstag, för att öka patientsäkerheten.

Skolsköterskan skriver en årlig kvalitetsrapport enligt fastställd mall. Kvalitetsrapporten följer upp att vaccinationer och hälsobesök har erbjudits enligt fastställt program, liksom negativa händelser och risker i verksamheten. Även EMI:s övriga verksamhet beskrivs i kvalitetsrapporten.

Rapporten skickas till verksamhetschef för EMI och rektor.

Verksamhetschefen för EMI sammanställer och skriver tillsammans med ledningsansvarig skolläkare en årlig kvalitetsberättelse utifrån skolsköterskornas kvalitetsrapporter.

Verksamhetens rutiner för god och säker vård uppdateras kontinuerligt.

Vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2

Under kalenderåret har följande patientsäkerhetsarbete bedrivits och följande åtgärder vidtagits för att öka patientsäkerheten.

Medarbetare inom EMI medverkar i kvalitetsarbetet genom att fortlöpande delta i arbetet med att utveckla och säkra kvaliteten.

Skolsköterskor och skolläkare träffas för professionsmöten varje månad utifrån stående punkter på dagordningen. I de här forumen lyfts bland annat arbetsmetoder, rutiner, lagar och föreskrifter som styr verksamheten, men även nyheter för verksamheten.

Skolsköterskor rapporterar kontinuerligt in negativa händelser och tillbud samt risker i verksamheten. Dessa har återförts fortlöpande som en lärande och förebyggande åtgärd.

Fortbildningsinsatser som medarbetare deltagit i under året:

- En skolläkare har föreläst om NPF- diagnoser
- En skolläkare har föreläst om IF- Intellektuell funktionsnedsättning
- Vaccinationsfrågor och rutiner har diskuterats fortlöpande under året.

-
- Regelbundna föreläsningar av skolläkare med ledningsansvar – omvärldsbevakningar
 - Skolsköterskekongressen i Karlstad, där många skolsköterskor deltog.
 - Utbildning i FAR- Fysisk aktivitet på recept
 - Mini Maria har berättat om sin verksamhet
 - Information om arbetet med problematisk skolfrånvaro av Emilia Skog, BUF
 - Elevhälsorapporten utifrån elevernas digitala elevhälsoenkäter – Nadja Gees Elevhälsoportalen, Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES).

Vid vaccination samarbetar minst två skolsköterskor för att öka patientsäkerheten. Flera av skolsköterskorna har börjat vaccinera elever i samband med hälsobesök.

Lokala rutiner uppdateras fortlöpande inom det medicinska området. Vid varje läsårsstart uppdaterar skolläkare med ledningsansvar läkemedelslistan och ordination enligt generella direktiv till varje skolsköterska. Även handlingsplan för allergisk reaktion och chock uppdateras och repeteras inför varje läsår.

Rutiner för att identifiera risker i verksamheten

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

All personal inom EMI ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan medföra negativa händelser eller tillbud i verksamheten och för elever.

Skolsköterskorna ska även i den årliga kvalitetsrapporten skriva om de har noterat några risker i verksamheten som kan äventyra patientsäkerheten.

Rutiner för avvikelser och händelseanalys

SFS 2010:659, 3 kap. 3§

Verksamhetschef för EMI ansvarar för att genomföra händelseanalys. Detta sker genom analys och utredning av inkomna avvikelser samt återföring av resultatet till verksamheten.

Skolsköterskor och skolläkare rapporterar händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling till verksamhetschef för EMI och rektor.

Verksamhetschef för EMI ansvarar tillsammans med skolläkare med ledningsansvar för analys och bedömning av händelsen. Rektor som ansvarar för elevens skolgång kan också få rapport om händelsen.

Totalt har det inkommit enskilda 55 avvikelserrapporter under 2022. Skolor har skrivits två BUS avvikelser till BUS sekretariatet angående samverkan mellan skola, BUP, BUMM och Första linjens psykiatri.

Rapporterade händelser har utretts och analyserats. Återkopplingen till verksamheten har gjorts individuellt och på EMI-konferenser under året. Ingen händelse har bedömts som allvarlig eller föranlett anmälan enligt Lex Maria. Åtgärder för att förebygga upprepning har vidtagits.

Nedan följer en tabell över inrapporterade avvikelser.

Antal inrapporterade avvikelser 2022

ART	ANTAL	HÄNDELSE	ÅTGÄRD
LÄKEMEDELSHANTERING			
Utebliven vaccindos	6	SSK upptäckte att elev fått ej fått ordinerat vaccin	Erbjuder vaccination snarast.
Glömt dokumenterat givet vaccin	2	Kollega glömt att dokumentera givet vaccin	Efterforskning med vårdnadshavare
Befarad stickskada	1	Elev stoppade handen i kanylburk men stack sig inte	Ingen. Mor var med i rummet
Ändrat medgivande	1	Vid Covidvaccination som ej nådde vaccinatör	Kontakt vh. som är nöjd
Vaccin given för tidigt	3	Nya elever som flyttat mellan skolor	Info vh. och skolläkare – ingen åtgärd
Ej dokumenterat givna läkemedel	1	En vik. SSK har ej dokumenterat givna läkemedel för värk	Kontakt rektor och VC och samtal med SSK.
Vaccin med utgången vaccin	1	Vaccinering med nyss utgången vaccin	Info vh. Ny vaccination erbjuds.
ADMINISTRATIVA RUTINER I SAMBAND MED VÅRD OCH BEHANDLING			
Ej rekviderat jnl.	1	Ny elev ht.21 ingen jnl har rekviderats från förra skolan	Rekviderar jnl.
Ej skickad remiss	2	SSK glömt skicka remiss	Skickar remiss
JOURNALHANTERING			
Felinläst BVC journal	1	BVC journal lästes in i EMI journal i PMO	Går ej att åtgärda

Dokumentationsmiss i checklista	1	Missat att ändra förinställt värde	Ändrat
Öppnad post	1	Kuvert öppnad av KSF posthantering	Ingen
Felaktigt inskannade dokument	2	Dokument inskannad i fel jnl.	Raderat och skannat in i rätt jnl.
Sekretessdokument felaktigt hanterade	1	Vik SSK har lagt jnl dokument i pappersinsamlaren	Kontakt rektor och VC. Samtal med aktuell SSK
Glömt skicka BVC jnl	1	SSK glömt skicka BVC jnl till annan skola	Jnl. skickas efter ny rekvisition inkommit.
Missad dokumentation av vaccination	1	SSK dokumenterat endast i löpande text i jnl	Dokumenterat rätt i efterhand
DIAGNOSTIK, VÅRD OCH BEHANDLING			
Missade hälsouppföljningar	13	Olika missade hälsouppföljningar pga arbetsbelastning, Covidvaccination och sjukskrivning	Följs upp nästa läsår
Missade hälsobesök	2	Ej blivit erbjudna hälsobesök i fk (52 elever) resp. åk 4 (83elever)	Erbjuds hälsobesök nästa läsår
ARBETSMILJÖ			
Elevhäng på SSK mott. Hos vik SSK	1	Klagomål från andra elever	Info rektor och VC
SAMVERKAN			
Journalbegäran	1	Ett BVC vill inte exportera digital BVC journal.	Skicka endast pappersdokument
AVVIKELSE TILL ANNAN KOMMUN/REGIONEN			
Journalhantering	2	Extra journalhandling och ej skickat allt som begärts	Åtgärdats
Utebliven vaccination	1	Elev från annan kommun har inte fått vaccination	Erbjuds vaccin

BVC missat kontroll	2	Barn som ej fått sista hälsobesöket på BVC	Erbjuds hälsobesök och vaccin i skola
Ej skickad kvittens av jnl.	1	SSK missat skicka kvittens till avlämnande skola	Kvittens skickas
Rörig och otillräcklig dokumentation från Skola och BVC	3		Klargörande från avlämnande skola och BVC
Felaktigt skickad jnl	1	Fått felaktig jnl till Huddinge	SSK skickar jnl till rätt skola
Remiss återsänd till skola	1	Remiss åter pga långsam postgång.	Remiss skickas igen
Vh får inte tid till vårdcentral	1	Vårdcentral hänvisar till skolsköterska	SSK skickar remiss till hudklinik.

Förklaring till förkortningar ovan: SSK (Skolsköterska), VC (verksamhetschef EMI), Vh (vårdnadshavare) jnl (Journal).

I kvalitetsrapporterna ska skolsköterskorna skriva om de har noterat några risker i verksamheten som kan äventyra patientsäkerheten.

Risker som har tagits upp är

- Nya elever som saknar fullständigt personnummer eller elever med skyddad ID läses inte automatiskt in i journalsystemet. Risken är att skolsköterskan inte blir informerad om att nya elever börjat i skolan. Samt risk att missa kontroller eller vaccinationer.
- Covid19 vaccination i skolan har inneburit hög belastning och stress för skolsköterskan så att vissa hälsobesök/hälsouppföljning får skjutas framåt.
- Hög arbetsbelastning på grund av högt elevantal som leder till stress och att patientsäkerheten äventyras
- Elever i kommungemensamma grupper finns inte i PMO i den aktuella skolan, vilket innebär en risk att uppföljning missas. Eleven tillhör en annan rektor.
- Olika journalsystem i grannkommuner och friskolor kan innebära att information försvinner.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1§

Personalen inom elevhälsans medicinska insatser i Huddinge Kommun dokumenterar i datorjournal, PMO från företaget CGM som även sköter driften av systemet. Inloggning sker via ett personligt SaaS-kort.

Verksamhetschef för EMI har granskat journalföring i samband med inkomna avvikelser och i förekommande fall återkopplat till anmälnaren.

Verksamhetschef för EMI utför journalgranskning under verksamhetsbesök i samband med egenkontroll.

Kompetensutveckling i PMO kring medgivarmodul har genomförts.

Loggkontroll utförs en gång per termin.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §

Intern samverkan inom kommunen

- Samverkan med elev och vårdnadshavare
- Samverkan med elevhälsoteam på skolorna
- Samverkan med kanslipersonal på skolorna för att få information om nya elever eller elever som flyttar/byter till annan skola
- Samverkan med EMI i andra skolor i samband med att en elev byter skola
- Samverkan mellan skolsköterskor vid vaccinationer samt med klasslärare för att vaccinationsverksamheten ska ske på ett säkert sätt och skapa en trygg miljö för eleverna
- Samverkan med olika personalkategorier inom grundskolestöd.
- Samverkan mellan EMI ledning och Grund-/Gymnasieavdelningen
- Samverkan mellan verksamhetschef EMI och rektor/skolledare

Extern samverkan med andra vårdgivare eller instanser

- Barnhälsovården, BHV i samband med att eleven börjar i förskoleklass
- Ungdomsmottagningen
- Barnläkarmottagningar
- Barn- och ungdomspsykiatri
- Samverkan med Regionen, regelbundna möten kring samarbetsfrågor.
- Samverkan med verksamhetschefer på vårdcentralerna inom Huddinge kommun
- BUS-samverkan. Överenskommelse mellan kommun och landsting
- Logopedmottagning
- Bemanningföretag för extra personal, skolsköterskor eller skolläkare
- Verksamhetschef EMI är representant för medicinska elevhälsan i Stockholms Expertgrupp för vaccinationer.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet/klagomål och synpunkter

SFS 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §

EMI följer kommunens rutiner för klagomål och synpunkter som innebär att anmälan om klagomål kan göras via kommunens e-tjänst. Vårdnadshavare kan också vända sig till respektive skolsköterska, skolläkare eller verksamhetschef för EMI, alternativt rektor som ansvarar för att ta emot klagomålet. Ytterst ansvarig för klagomål i skolans medicinska insatser vilar på verksamhetschef för EMI som vidtar åtgärder i verksamheten för att minimera risken för upprepning.

Sammanställning och analys

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §

Det har under året inte inkommit några klagomål på EMI:s verksamhet.

Samverkan med patienter och närstående

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Skolsköterskor och skolläkare ska alltid sträva efter ett gott samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat. Elev bör alltid informeras och involveras i det som rör hen och det sker anpassat efter elevens ålder och mognad. Vårdnadshavare kontaktas vid behov. Eleven ska ha ett medinflytande som med tiden övergår till ett självbestämmande. Tolk används vid behov.

Exempel på samverkan med elev och dess vårdnadshavare:

- Information och medgivande inför genomförande av vaccinering
- Information inför hälsobesök och hälsosamtal
- Elevenkät efter hälsobesök i årskurs 8 och årskurs 1 på gymnasiet.
- Kontakt vid behov efter hälsosamtal
- Information inför läkarbesök
- Kontakt med vårdnadshavare vid akut händelse eller skada

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Strukturmått

- EMI:s organisation är komplex eftersom det finns två funktioner som är ansvariga för verksamheten. Rektor är skolsköterskans närmaste chef och ansvarar för att det finns tillräckligt med personella resurser,

ändamålsenlig lokal och utrustning samt läkemedel. Verksamhetschef för EMI ansvarar för hälso- och sjukvården inom EMI, det vill säga kvaliteten och patientsäkerheten.

- Elevantalet som varje skolsköterska är ansvarig för varierar i kommunen Detta har tagits upp i samtal med respektive rektor och två grundskolor har valt att utöka bemanningen. Elevantal per skolläkare var under våren 2022, 6150 elever. Under hösten 2022 utökades skoläkartjänsten med 1, 5 skolläkare då blev elevantalet per skolläkare 4200. Detta har inneburit att skolläkarna kunnat närvara mer i skolans förebyggande elevhälsoarbete.
- Det har varit vakanser i perioder av skolsköterskor på 4 grundskolor. Vikarie på deltid har anställts på tre skolor. Omsättningen bland skolsköterskor har varit stor, 9 skolor har anställt ny skolsköterska. Totalt har 11 skolsköterskor nyanställts varav 3 vikarie.
- Skolläkartjänsterna utökades med en och en halv tjänst och 2 nya skolläkare anställdes i augusti.
- En skolläkare har varit sjukskriven, vikarie har timanställts som ersättare.
- Alla skolläkare samt alla skolsköterskor har rätt kompetens som specialisläkare respektive specialistsjuksköterska.
- Alla skolsköterskor och skolläkare deltar i arbetet med att säkra rutiner och arbetsmetoder.
- Samtliga följer och arbetar efter rutiner som finns i metodhandboken på intranätet.
- På de månatliga EMI-konferenserna har kompetensutbildning erbjudits.
- Skolsköterskorna och skolläkarna samarbetar för att utveckla och säkerställa rutiner.
- Rutiner för risk- och avvikelshantering finns.
- Ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete finns.
- Alla vårdkontakter registreras i datorjournal.
- Alla skolsköterskor har skrivit en kvalitetsrapport utifrån en förutbestämd mall och skickat in till verksamhetschef för EMI i slutet av läsåret.
- En uppföljning av egenkontrollen har skett genom skolsköterskornas kvalitetsrapporter och genom verksamhetschefens verksamhetsbesök.
- Alla skolsköterskor har erbjudits grupphandledning av extern handledare.

Processmått

- Hälsobesök har erbjudits enligt Skollagen och Socialstyrelsen och Skolverkets ”Vägledning för elevhälsa”.
- Digitala hälsoenkäter används i alla grund- och gymnasieskolor. Enkäterna har utarbetats tillsammans med Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin (CES), SLL och nio andra kommuner i länet.

-
- Vaccinationer har erbjudits enligt nationellt vaccinationsprogram.
 - Hälsoenkäter bildstödet Widgit används på särskolan.
 - Skolsköterskorna har öppen mottagningsverksamhet på alla skolor.
 - Skolläkarna har regelbundet mottagning på sina respektive skolor.
 - Samtalsmetoden motiverande samtal (MI) används av skolsköterskorna på de flesta skolor.
 - Skolsköterskorna medverkar i elevhälsoteamen för elever med behov av särskilt stöd. Skolläkarnas medverkar en till två gånger per termin.

Resultatmått

- Hälsobesök har genomförts enligt Skollagen och Socialstyrelsen och Skolverkets "Vägledning för elevhälsa" och i stort sett har alla tackat ja och fått sina hälsobesök inom grundskolan, något färre i gymnasieskolan. Några hälsobesök har inte kunnat genomföras i skolorna på grund av sjukskrivning av skolsköterska, dessa har då flyttats över till nästa läsår.
- Vissa hälsodata återförs i skolsköterskornas kvalitetsrapporter.
- Vaccinationstäckningen i kommunen är god.
- Mässling/Påssjuka/Röda hund vaccin i åk 2 är 94 % av eleverna
- HPV-vaccin i åk 5 flickor är 96 %.
- Difteri/Stelkramp/Kikhostevaccin åk 8 är 90 %
- De flesta nyanlända har individuella vaccinationsuppföljningar.
- 56 avvikelserapporter har inkommit, ingen har bedömts som allvarlig.
- Två BUS avvikelser kring samverkan har skickats till BUS-sekretariatet.
- Tillsyn och kalibrering av medicinskteknisk utrustning har genomförts.
- Ändamålsenlig utrustning finns på samtliga skolor.
- EMI har ett aktivt samarbete med övrig elevhälsopersonal och pedagoger på skolorna samt många aktörer utanför skolorna, till exempel barnmottagning, ungdomsmottagning, BUP och socialtjänst.
- Att elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp på annan enhet än hemskolan, kan vara en patientsäkerhetsrisk utifrån att digital uppföljning i PMO inte är möjlig.

Övergripande mål och strategier för kommande år

- Arbeta för att säkerställa att alla elever erbjuds insatser från Elevhälsans medicinska insatser (EMI) enligt program
- Fortsatt bevakning av medicinska rutiner kring nyanlända.

-
- Fortsatt genomgång av EMI:s processer och rutiner genom gruppdiskussioner.
 - Kontinuerligt under året kompetensutveckla EMI gruppen i olika medicinska sjukdomar.
 - Fortsatt focus på psykisk hälsa/ohälsa och skolnärvaro med kompetensutveckling.
 - Implementera nytt journalsystem.
 - Uppdatera ledningssystem för elevhälsans medicinska Insatser.

Bilaga till Patientsäkerhetsberättelsen 2022:

Kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser läsår 2021-2022.